



Suomen arvostelijain liitto ry:n, SARV toimintasuunnitelma vuodelle 2022

Yleistä

Suomen arvostelijain liitto ry, SARV, on eri taiteenalojen arvostelijain ammatillinen järjestö, jonka tarkoituksena on arvostelijain ammattitaidon tukeminen sekä eri taiteenalojen kritiikin tunnetuksi tekeminen. Liitto toimii jäsentensä ammatillisen, taloudellisen, sosiaalisen ja oikeudellisen aseman parantamiseksi. Liiton tavoitteena on profiloituminen kulttuurivaikuttajana.

Vuoden 2022 toiminnan pääteemoina ovat kritiikin tulevaisuus, ilmastonmuutoksen vaikutukset sekä kritiikon työ muuttuvassa mediaympäristössä. Koulutus- ja keskustelutilaisuuksissa pohditaan muun muassa kulttuurin ja kritiikin tilannetta pandemia-ajan jälkeen, kulttuurialan rahoitusta ja freelancereiden toimeentuloa, kritiikon työn edellytyksiä muuttuvassa mediaympäristössä ja uusilla alustoilla sekä ilmastonmuutoksen vaikutuksia yhteiskunnassa, kulttuurialalla ja kritikoiden arjessa.

Vuonna 2022 SARVissa järjestetään keskustelutilaisuuksia, seminaareja ja kritiikkikoulutusta sekä jatketaan tapahtumayhteistyötä monien kulttuurialan toimijoiden kanssa. Koulutustoiminnan runkona ovat keväisin ja syksyisin vuosikokousten yhteydessä järjestettävät seminaarit. SARVin koulutukset ovat kaikille avoimia ja suunnattu sekä jäsenille että aiheista kiinnostuneelle yleisölle. Koulutustoiminnan 2022 suunnittelussa huomioidaan syksyn 2021 kritiikkokyselyn ja vuoden 2020 koulutuskyselyn tuloksia.

Pandemiatilanteen aikana SARVissa on kehitetty aktiivisesti erilaisten verkkosisältöjen, kuten verkkokoulutusten, podcastien ja striimausten toteuttamista. Myös jatkossa SARVin tilaisuuksia ja koulutuksia voidaan tarvittaessa järjestää joko kokonaan tai osittain verkossa. Erilaiset verkkoratkaisut ovat saavutettavuuden kannalta tärkeitä – ne antavat eri puolilla Suomea asuville kritikoille paremmat mahdollisuudet saada tietoa ja osallistua alalla käytävään keskusteluun. Epävarman pandemiatilanteen takia vuodelle 2022 ei ole toistaiseksi suunnitteilla opintomatkaa.

Vuonna 2022 Koneen Säätiön rahoittama ja Suomen arvostelijain liiton toteuttama kolmivuotinen Kritiikki näkyy! -erillishanke jatkaa toimintaansa suunnitellusti. Vuonna 2022 käynnistetään kritiikin uudet tavat - osio, julkaistaan lähikritiikkejä, toteutetaan keskustele kritiikon kanssa -tapaamisia ja kritiikkiklinikoita, suunnitellaan ja toteutetaan ensimmäiset residenssit sekä järjestetään kritiikkiperformansseja, kansainvälisiä kritiikkiwebinaareja ja työpajoja.

Vuonna 2022 liitto pyrkii toimimaan kritikoiden ammatillisen arvostuksen lisäämiseksi ja jatkaa mahdollisuuksien mukaan kansainvälistä toimintaa. Liitto pyrkii tarkastelemaan, arvioimaan ja tutkimaan eri taiteenalojen kritiikkiä, taidejournalismia sekä ajankohtaisia kulttuuri-ilmiöitä. Liitto huomioi ja tunnustaa kritiikon muuttuvan roolin ja kritiikin kielen muutoksen eri medioissa. SARV tukee eri kulttuurialojen kritiikin teorioiden, menetelmien ja historian tutkimusta ja pohdintaa.

Liitto toimii yhteistyössä eri kulttuuriorganisaatioiden kanssa. Liitto edistää sananvapauden toteutumista, asiantuntevan taidekritiikin asemaa ja kritikoiden ammatin arvostusta tilanteessa, jossa kulttuurijournalismin kenttä on muuttumassa.

SARV ottaa aktiivisesti kantaa kulttuurialan tärkeisiin ja ajankohtaisiin kysymyksiin sekä edistää kritiikkiin ja arvostelijoihin liittyvien asioiden käsittelyä yhdessä muiden tekijäjärjestöjen kanssa valtion kulttuurihallinnossa ja muissa alan keskeisissä organisaatioissa.

1. Hallinto ja talous

Liiton ylintä päätösvaltaa käyttää jäsenistö. Sääntöjen mukaisesti kevätkokous pidetään huhtikuussa. Syyskokous pidetään loka-marraskuussa.

Liiton kokousten välisenä aikana liiton toimintaa johtaa hallitus.

Liitossa on viisi eri taiteenaloja edustavaa jaosta sekä alueellinen Turun osasto. Jaokset toimivat yhdysiteenä alan kritikoiden välillä sekä asiantuntijoina liiton hallitukselle alansa erityiskysymyksiin liittyvissä asioissa.

Liiton toimistoa, tiedotusta, tapahtumia sekä talous- ja jäsenasioita hoitaa kokopäivätoiminen toiminnanjohtaja. Kirjanpitoon käytetään ulkopuolista tilitoimistoa.

Liiton talous rahoitetaan jäsenmaksuin, OKM:n yleisavustuksella (johon sisältyy kulttuurilehtituki), Kopiosto-korvauksilla sekä erillisavustuksin. Näillä rahoitetaan SARVin toimintaa kulttuuripoliittisena vaikuttajana, yhteydenpitoa koti- ja ulkomaisiin kulttuuri-toimijoihin, kotimaista koulutustoimintaa ja opintomatkoja. Erillisprojekteihin haetaan rahoitusta kohdeapurahoina muun muassa opetus- ja kulttuuriministeriöltä, Taiteen edistämiskeskukselta ja säätiöiltä.

2. Edunvalvonta

SARV ajaa aktiivisesti jäsentensä etuja muun muassa palkkio-, työehto- ja apurahakysymyksissä. Edunvalvontaa liitossa hoitavat hallituksen valtuuttamina toiminnanjohtaja ja puheenjohtaja.

Liitto on tekijöiden ja kustantajien tekijänoikeusjärjestö Kopiosto ry:n jäsen. SARV valvoo Kopiostossa arvostelijoille myönnettävien kopiointikorvausosuuksien oikeudenmukaista jakoa. SARVin hallitus päättää Kopiosto ry:n liitolle tilittämien kopiointikorvausvarojen käytöstä. Hallituksen tavoitteena on jakaa vähintään puolet tilitetystä Kopiosto-korvauksista apurahoina suoraan jäsenille.

Liitto pitää aktiivisesti yhteyttä opetus- ja kulttuuriministeriöön ja Taiteen edistämiskeskukseen sekä apurahoja jakaviin tahoihin, jotta aktiivisesti työskenteleville kriitikoille myönnettävää tukea nostettaisiin tuntuvasti. SARV pitää tärkeänä, että kriitikoilla on valtionhallinnossa pysyvä edustus taidetoimikunnissa sekä muissa kulttuurihallinnon organisaatioissa. Lisäksi SARV on ehdottanut Taiteen edistämiskeskukselle Kritiikin valtionpalkinnon perustamista.

Liitto toimii aktiivisesti yhdessä muiden tekijäjärjestöjen kanssa perustetussa Tekijäfoorumissa, jonka tavoitteena on yhteiskunnallinen vaikuttaminen tekijänoikeusasioissa, järjestöjen keskinäisen tiedonkulun parantaminen, mahdollisen yhteisen materiaalin tuottaminen, yhteisten kannanottojen valmistaminen sekä yhteisten tapahtumien, kuten seminaarien järjestäminen. Tekijäfoorumi koordinoi myös tarvittaessa jäsenjärjestöjen toimenpiteitä tekijöiden ja esittävien taiteilijoiden tekijänoikeuksien puolustamiseksi.

SARV on yhtenä osapuolena Yleisradion ja MTV3:n freelance-palkkioita määrittävässä Yhtyneet-sopimuksessa. Tarvittaessa SARVin jäsenet voivat käyttää Journalistiliiton juristin asiantuntijapalveluita juridisissa kysymyksissä.

3. Jäsentoiminta ja koulutus

Liitto tukee jäseniään kriitikon ammattiin liittyvissä asioissa ja tarjoaa muun muassa edunvalvonta-, koulutus- ja tiedotuspalveluita.

SARVin ja Kritiikin Uutisten yhteisillä verkkosivuilla sekä sähköpostitse tiedotetaan liiton toiminnasta, kuten koulutustilaisuuksista, opintomatoista ja apurahoista.

Liitto julkaisee kriitikon työhön, tapahtumiin ja kritiikkiin liittyvää aineistoa myös sosiaalisessa mediassa, kuten Facebookissa ja Instagramissa.

Liitto järjestää vuosittain koulutustilaisuuksia, joiden avulla tuetaan kriitikoiden toimintaa journalismin muuttuvassa tilanteessa. Keväällä ja syksyllä järjestetään Kritiikin Päivä - ja Kriitikkopäivä -seminaarit liiton vuosikokousten yhteydessä. Seminaareissa käsitellään ajankohtaisia kritiikkiin liittyviä kysymyksiä.

4. Apurahat ja residenssit

Liitto myöntää Kopioston valokopiointista ja digitaalisesta kopiointista kertyvistä korvauksista apurahoja arvostelijana työskentelyyn, opintomatoihin ja ammatillisten valmiuksien kohentamiseen. SARVin myöntämien apurahojen tulee liittyä kritiikkiin ja kriitikon työhön. Apurahojen jaosta päättää liiton hallitus.

Aiempina vuosina SARV on tehnyt yhteistyötä Kirjallisuus- ja kulttuuriyhdistys Särön kanssa tarjoamalla kriitikoille residenssijaksoja Saksassa Frankfurt an der Oderissa sijaitsevassa taiteilijaresidenssissä. Residenssijaksot ja niihin sisältyneet matka-apurahat on rahoitettu SARVin Kopiosto-varoista. Pandemiatilanteen mahdollisesta jatkumisesta johtuen Oderiin ei ole toistaiseksi varattu residenssijaksoja vuodelle 2022. Residenssitoimintaa pyritään jatkamaan mahdollisuuksien mukaan myöhemmin.

SARV jatkaa vuonna 2022 residenssiyhteistyötä kuopiolaisen ANTI-festivaalin kanssa. Residenssikriitikko kirjoittaa festivaalin aikana raportin, katsauksen tai esseeseen Kritiikin Uutisiin. Kirjoituspalkkion lisäksi residenssikriitikolle tarjotaan matkat ja majoitus Kuopiossa.

5. Kritiikin Uutiset

Kritiikin Uutiset on taidekriitikkiä eri alojen näkökulmista käsittelevä Suomen arvostelijain liiton, SARV, verkossa julkaisema kulttuurilehti. Se edistää analyttistä ja kriittistä keskustelua eri taiteenalojen, kulttuurin ja median kysymyksistä. Lehdessä julkaistaan myös liiton ajankohtaista aineistoa. Lehden päätoimittajana toimii FL Martti-Tapio Kuuskoski.

Kritiikin Uutiset pitää yllä ja synnyttää kriitikkistä käytävää keskustelua, sekä esittelee alan uutta kirjallisuutta. Lehden sisältöjä tuodaan myös muun median yhteyteen ajankohtaisaiheilla ja erilaisilla tutkivan journalismin yhteishankkeilla.

Kritiikin Uutiset pyrkii olemaan media, joka julkaisee pohdittuja näkökulmia vaihtoehtona hypernoopeksi kiihtyneelle ja populistisemmaksi käyneelle mediajulkisuudelle, jolta kulttuuriala ei sekään ole säästynyt.

Kritiikin Uutiset toimii ennen kaikkea ammattimaisen kritiikin merkitystä puolustaen: hyvin ajateltu taidekriitikki on osa taidemaailmaa, ja sinne se tänä päivänä parhaimmillaan kuuluu. Ammatillinen, akateeminen ja journalistinen näkökulma lyövät lehdessä kättä. Suomessa ei tällä hetkellä ilmesty muita lehtiä, jotka keskittyvät samaan.

Vuonna 2017 verkkoon siirtyneessä, jo 52 vuotta ilmestyneessä lehdessä julkaistaan tällä hetkellä enemmän sisältöä kuin painetun lehden aikana: esseitä, henkilöhaastatteluja, kritiikkiä, kolumneja ja metakritiikkejä, kuitenkin niin, että lehti päivittyy viikoittain. Lomien aikana ilmestyy valikoidusti aiemmin ilmestynyttä materiaalia.

Vuonna 2022 Kritiikin Uutisissa tullaan jatkamaan eri taiteenlajien kritiikin luonteenomaisten piirteiden esille nostamista muun muassa essee- ja haastatteluartikkelein. Marginaalisina nähtyjen taiteenalojen kritiikkiin tullaan kiinnittämään yhä erityishuomiota. Kritiikin uusia muotoja nostetaan esiin: millaisia vaihtoehtoisia olemisentapoja kritiikille voisi löytyä, jotta se saisi merkityksellistä näkyvyyttä nykyjulkisuudessa, ja mitä haasteita ja mahdollisuuksia näihin uusiin muotoihin sisältyy?

Kulttuuria koskevat populismin ja sivistyksen teemat, kuten myös yhteisöllisyyden kysymykset ovat aiheita, joita lehdessä pyritään yhä avaamaan ja levittämään tietoa aiempaa laajemmalle lukijakunnalle. Taiteen ja taidekriitikin maailmassa vallitsevien rakenteellisten epätasa-arvoisuuksien purkamista journalistisin keinoin tullaan jatkamaan.

Kulttuurin rahoituksen ongelmat ja tietty kulttuurivihamielisyyks Suomessa ovat aiheita, joita Kritiikin Uutisissa pyritään jatkossa purkamaan valtamediaa syvälle luotaavammin (tai sille näkökulmia ja eri taiteen aloja koskevaa tietoa syöttäen).

Tämän vuoksi vuonna 2022 pyritään lehdessä tuomaan esiin kulttuurialan avaintoimijoiden ja -poliitikkojen puheenvuoroja sekä tutkimusartikkeleita tähän liittyen eri alojen asiantuntijoilta, niin valtiontalouden, lainsäädännön kuin puhtaasti kulttuurinkin alalta, mahdollisuuksien mukaan myös kansainvälisiltä toimijoilta. Tavoitteena on ammattimaisen kritiikin ja kriitikkouden aseman parantaminen, oli sitten kysymys taloudellisista realiteeteista tai abstraktimmasta kulttuurisesta arvostuksesta.

Vuonna 2021 lanseerattuja kahden kulttuurista ja kulttuurityöläisyydestä kirjoittavan vakiokolumnistin systeemiä sekä uutiskirjeen julkaisemista jatketaan. Lehden uutiskirjeen avulla pyritään tavoittamaan vuonna 2022 nykyistä laajempi yleisö, joka ymmärtää kulttuurialan olevan yksi Suomen tulevaisuuden avaintekijöistä.

Verkkomuotoisena Kritiikin Uutiset näkyy enemmän ja monipuolisemmin verkossa ja sosiaalisessa mediassa, ja lehti onkin pystynyt viiden viimeisen vuoden aikana kasvattamaan lukijakuntaansa (sivuston kävijämäärien mukaan laskettuna). Maksuttoman sisältönsä ansiosta lehti tarjoaa kaikille yhtäläisen mahdollisuuden osallistua keskusteluun ja taidepuheeseen.

Yhä useampi kriitikko työskentelee freelancerina. Lehden tavoitteena on tarjota kriitikoille korkeatasoinen julkaisualusta ja asialliset kirjoitus- ja kuvituspalkkiot. Mitä enemmän taidekriitiikin tilaa mediassa kavennetaan, sitä tärkeämpää on olla esillä ja toimia kriitikoiden äänenkannattajana.

Kritiikin Uutisten toimitus ja liiton hallitus käyvät keskustelua lehden sisällöstä ja pyrkivät kehittämään lehteä edelleen.

Vuodeksi 2022 haettavaa opetus- ja kulttuuriministeriön kulttuurilehtitukea käytetään Kritiikin Uutiset -lehden sisällöntuottamiseen. Lehden kustannuksia katetaan myös ilmoitustuotoin.

Kritiikin Uutiset on Kulttuuri-, mielipide- ja tiedelehtien liiton Kultti ry:n jäsen.

6. Kritiikki näkyy! -hanke

Kritiikki näkyy! on Koneen säätiön rahoittama ja Suomen arvostelijain liiton toteuttama kolmivuotinen hanke, jonka tarkoitus on kirkastaa kritiikin merkitystä, tukea sen monimuotoistumista ja parantaa sen asemaa medioissa.

Vuonna 2022 toteutetaan hankkeen residenssit. Viisi ulkomaan ja viisi kotimaan residenssiä avautuu hakuun viimeistään alkuvuodesta 2022. Noin 7-10 päivää kestävät residenssijaksot toteutuvat enimmäkseen eri taiteenalojen tapahtumien yhteydessä, pääosin kesän ja syksyn aikana. Kohteina ovat Pohjoismaat ja Baltia sekä Saamenmaa, ja Suomeen residenssiin tulevat kriitikot ovat myös näiltä alueilta.

Kritiikin uudet tavat -osio käynnistyy. Suunnitellaan ja toteutetaan kaikkiaan viisi uudenlaista kritiikkiä tai uusille alustoille tehtyjä kritiikkejä eri yhteistyökumppaneiden kanssa. Osion toteuttamisessa käytetään apuna syksyllä 2021 tehtyä kyselytutkimusta. Tavoitteena on sekä luoda kritiikille uusia keinoja että tavoittaa niiden avulla uusia yleisöjä ja uudenlaisia tekijöitä.

Hanke järjestää kaksi englanninkielistä webinaaria yhteistyössä pohjoismaisen mediainstituutti Nordicom (Göteborgin yliopisto) kanssa. Keväällä teemana on Kritiikki ja politiikka, syksyllä Kritiikki ja talous. Webinaarit tuovat yhteen kriitikoiden, taide- ja kulttuurikentän toimijoiden ja tutkijoiden perspektiivejä teemoista. Webinaarien tallenteet julkaistaan. Webinaarien pohjalta järjestetään työpaja, jossa kriitikot voivat työstää webinaarien teemoja. Hanke järjestää työpajat yhdessä SARVIN kanssa.

Vuoden aikana toteutetaan kolme kritiikkiperformanssia. Taiteilijoilta tilataan kritiikkiä käsitteleviä performansseja tai sellaisia, jotka itsessään ovat kritiikkiä. Performanssit katsovat kritiikkiä yllättävistä kulmista, ja niiden paikat ja toteutustavat voivat itsessään olla yllätyksellisiä.

Keskustele kriitikon kanssa -osio jatkuu vuoden 2022 ajan. Sarjassa kriitikko käy keskustelua yksittäisen taidetapahtuman osallistujan kanssa. Ajoista ilmoitellaan sosiaalisessa mediassa. Lähikritiikin julkaiseminen jatkuu vuoden 2022 ajan. Osiota seuraa mediatutkija Maarit Jaakkola Göteborgin yliopiston Nordicom-instituutista ja tuottaa siitä tietoa hankkeen verkkosivulle.

Kohtaamismahdollisuuksia kriitikoiden ja hankkeen välillä lisätään erilaisilla toimenpiteillä. Pandemia-aika on vaikeuttanut kontakteja huomattavasti, ja vuoden 2022 aikana niihin panostetaan erityisesti. Kritiikkiklinikoita järjestetään livenä, mahdollisuuksien mukaan eri puolilla maata. Hanke ja SARV järjestävät yhdessä muiden yhteistyökumppanien kanssa myös erilaisia livekohtaamisia kevyellä rakenteella, vuoden aikana niitä toteutetaan noin 3-5.

Hankkeen verkkosivu osoitteessa www.kritiikkinakyy.fi toimii julkaisualustana teksteille ja muille materiaaleille. Sivustolla ilmestyy myös blogi ja siellä tiedotetaan hankkeeseen liittyvistä tapahtumista. Sosiaalisen median sovelluksista käytössä ovat Facebook, Instagram ja Twitter.

Kritiikki näkyy -hankkeen kokopäiväisenä koordinaattorina työskentelee Maaria Ylikangas. Hankkeen työryhmässä työskentelevät myös toiminnanjohtaja Riikka Laczak ja puheenjohtaja Maria Säkö.

7. Kritiikin vuosikirja

Vuonna 2022 Koneen Säätiön rahoittamassa ja Suomen arvostelijain liiton toteuttamassa Kritiikki näkyy! -hankkeessa suunnitellaan keväällä 2023 julkaistavaa toista käsikirjaa, joka toimii samalla SARVin neljäntenä vuosikirjana. Kaksikielinen julkaisu käsittelee monipuolisesti kritiikin ajankohtaisia ilmiöitä. Vuosikirja lähetetään kaikille osoitteensa ilmoittaneille liiton jäsenille postitse.

8. Arvostelijapankki-verkkosivusto

Vuonna 2022 SARV jatkaa syksyllä 2021 lanseeratun Arvostelijapankki-verkkopalvelun ylläpitoa. Arvostelijapankki-hankkeen tarkoituksena on kohottaa kriitikon ammattitaidon arvostusta, edistää arvostelijoiden työmahdollisuuksia ja tehdä näkyväksi sitä työtä, jota kriitikot tekevät suomalaisen kulttuurielämän hyväksi päivittäin. Arvostelijapankki-verkkosivusto on rahoitettu SARVin Kopiosto-varoilla.

Arvostelijapankki-verkkosivusto toimii kriitikoiden portfoliona. Kriitikot voivat itse viedä tietopalveluun ne tiedot, jotka haluavat itsestään ja osaamisestaan kertoa. Sellaisia ovat esimerkiksi yhteystiedot, kuva, kielitaito, media, arvostelualat, osaamisalueet, valmiudet tilaisuuksissa esiintymiseen sekä mahdolliset linkit kotisivulle tai blogiin.

9. Kritiikin Kannukset

Keväällä 2022 liitto jakaa 61. kerran Kritiikin Kannukset -palkinnon, joka on tunnustus nuorelle taiteilijalle tai taiteilijaryhmälle taiteellisesta läpimurrosta.

Kritiikin Kannukset -lautakunta valitaan liiton kevätkokouksessa. Lautakunnassa tulee eri taiteenalojen asiantuntemuksen olla edustettuna ja kokoonpanossa tulee pyrkiä valtakunnalliseen edustavuuteen.

10. Kansainvälinen toiminta ja kotimainen yhteistyö

Liitto tiivistää yhteistyötään toimintaansa liittyvien kotimaisten ja kansainvälisten järjestöjen ja muiden vastaavien tahojen kanssa niin edunvalvonnan, koulutuksen kuin tutkimuksenkin alalla.

SARV on Kopiosto ry:n, Lukukeskus-Läscentrum ry:n, Pohjola-Nordenin ja Suomen kirjataiteen komitean jäsen.

Pandemiatilanteesta johtuen vuodeksi 2022 ei ole toistaiseksi suunnitteilla opintomatkaa. SARVin opintomatkojen tarkoituksena on ollut luoda kontakteja eri maiden kriitikkojärjestöihin ja kulttuurielämään.

Vuonna 2022 SARVissa jatketaan kansainvälisen toiminnan kehittämistä ja luodaan uusia yhteyksiä eri maiden kritiikin alan toimijoihin. Kansainvälisyys huomioidaan liiton järjestämässä koulutustilaisuuksissa ja jaoksille tarjotaan mahdollisuus kutsua ulkomaisia kriitikkovieraita puhujiksi kriitikkitilaisuuksiin. Kansainvälistä yhteistyötä ja yleisötilaisuuksia voidaan tarvittaessa toteuttaa verkossa.

Jaokset toimivat yhteistyössä kansainvälisten järjestöjen kanssa.

11. Edustukset palkintolautakunnissa

Liiton edustajat ovat mukana E.J. Vehmas -, Mikael Agricola -, Runeberg -, J. A. Hollo -, Vuoden kauneimmat kirjat -, Viitasaaren elokuvajuhlien Humanismin käsi -palkinnon, Kansan Sivistysrahaston Irene ja Kalevi Sorsan kääntäjäpalkinnon, Aleksis Kiven palkinnon, Vimma-palkinnon ja Lea-palkinnon saajan nimeävissä lautakunnassa. Lisäksi liiton edustajia on mukana Topelius- ja Arvid Lydecken -kirjallisuusraadeissa. Liitto nimeää pyydettyä edustajia myös muihin vastaaviin asiantuntijatehtäviin.

SARV on yhteistyökumppanina mukana myös Helsingin yliopiston kirjallisuuden opiskelijoiden ainejärjestö Putkinotko ry:n myöntämässä Toisinkoinen-kirjallisuuspalkinnossa.

Elokuvajaos nimeää suomalaiset ehdokkaat kansainvälisten elokuvajuhlien kriitikkomaristoihin.

12. Jaokset

Jaokset suunnittelevat ja toteuttavat toimintaa liitossa yhdessä yhteistyötahojensa kanssa. Jaokset tekevät liiton hallitukselle ehdotuksia SARVin edustajiksi oman alansa palkintolautakuntiin.

Jaokset hoitavat jäsentensä yhteyksiä alan kansainvälisiin järjestöihin, joiden yleiskokouksiin liitto lähettää mahdollisuuksiensa mukaan edustajan.

Jaoksen toiminnasta vastaa jaoksen vuosikokouksessa valittava hallitus, jossa on puheenjohtaja sekä vähintään kolme muuta jäsentä. Jaoksen ja liiton hallituksen yhteyshenkilönä on jaoksen puheenjohtaja.

12.1 Elokvajaos

Elokvajaoksen toiminnasta vastaa jaoksen vuosikokouksen valitsema hallitus. Jaoshallituksen toimintakausi on kaksi kalenterivuotta. Toimikausi 2021–2023 alkoi kesäkuussa 2021 järjestetystä elokvajaoksen vuosikokouksesta.

Elokvajaos pyrkii vahvistamaan elokvakriitikoiden ammatillista osaamista sekä edistämään elokvakriitikoiden ja elokvakritiikin asemaa yhteiskunnassa.

Elokvajaos toimii kansainvälisen elokuva-arvostelijain liiton Fiprescin (Fédération Internationale de la Presse Cinématographique) Suomen jaoksena. Elokvajaoksen hallitus asettaa ehdokkaita Fiprescin palkintotuomaristoihin kansainvälisillä elokvafestivaaleilla sekä nimeää elokvajaoksen edustajan Fiprescin yleiskokoukseen. Nimeämisen vahvistaa SARVin hallitus.

Jaos esittää ehdokkaita Kritiikin Kannusten lautakuntaan ja tekee liiton hallitukselle ehdotuksia SARVin edustajiksi oman alansa palkintolautakuntiin, kuten Viitasaaren Humanismin käsi -palkintolautakuntaan.

Elokvajaos järjestää vuodenvaihteessa jäsenäänestyksen vuoden parhaasta tai parhaista elokvistä ja julkistaa voittajan.

Jaos järjestää elokvaa, kritiikkiä ja elokvakriitikoiden työtä käsitteleviä seminaareja tai keskustelutilaisuuksia tai edistää niitä käsittelevien artikkeleiden julkaisua, joko itsenäisesti tai yhteistyössä muiden SARVin jaostojen ja eri elokuva-alan toimijoiden kanssa.

Jaos voi harkintansa perusteella antaa tunnustuspalkinnon henkilölle tai yhteisölle, joka on ratkaisevalla tavalla edistänyt elokvakriitikoiden työtä tai parantanut elokvakriitikoiden työskentelyedellytyksiä.

12.2 Kirjallisuusjaos

Kirjallisuusjaoksen toiminnasta vastaa jaoksen vuosikokouksen valitsema hallitus. Vuosikokous pidetään syksyllä 2022 kirjamesujen yhteydessä. Jaos järjestää seminaareja ja keskustelutilaisuuksia Turun, Helsingin ja mahdollisuuksien mukaan Tampereen kirjamesuilla sekä mahdollisuuksien mukaan muissa kulttuuritapahtumissa. Kirjamesuja koordinoimaan pyritään valitsemaan vastuuhenkilö.

Jaos kokoontuu keväällä 2022 suunnittelemaan syksyn tapahtumien ohjelmaa. Nimetään Runeberg-kirjallisuuspalkinnon valitsijaraatiin Suomen arvostelijain liiton edustaja Vesa Rantaman siirtyessä valitsijaraadista palkintoraatiin. Tarkistetaan Mikael Agricola ja J.A. Hollo -palkintojen sekä Aleksis Kivi -palkinnon tilanteet.

Kirjamesujen ohjelma suunnitellaan ja mahdolliset yhteistyökumppanit mietitään messujen vuosittaisen teeman mukaan. Jaos pitää yhteyttä muiden kirjallisuustoimijoiden kanssa. Se suunnittelee yhteistyössä muiden kirjallisuuden ja kritiikin alan toimijoiden (esimerkiksi Lukukeskuksen, Suomen kääntäjien ja tulkkien liiton sekä Kirjallisuuskritiikin verkkolehti Kiiltomaden ja Lysmaskenin) kanssa yhteisiä keskustelu- ja koulutustilaisuuksia jäsenilleen.

Ohjelmien ja keskustelutilaisuuksien suunnittelussa yhteistyötä tehdään esimerkiksi Suomen Tietokirjailijoiden, Suomen kääntäjien ja tulkkien liiton, Nuoren Voiman Liiton, Helsinki Poetry Connectionin, Eino Leinon seuran, Suomen Kirjailijaliiton, Helsingin kirjailijoiden ja muiden alueellisten kirjailijayhdistysten, Citysaamelaisten, Suomen PEN:in, Nihil Interit ry:n ja Turun yliopiston kotimaisen kirjallisuuden opiskelijoiden kanssa. Suunnitellaan yhteistyötä keväällä tarkemmin kirjamesujen ohjelmaa ja teemoja mukaillen.

12.3 Kuvataidejaos

Jaoksen toimivaltaa käyttää jaoksen vuosikokouksessa valittava hallitus, jossa on puheenjohtaja sekä vähintään kolme muuta jäsentä.

Jaos haluaa lisätä jäsenistönsä ammattipätevyyttä jatkamalla ja kehittämällä edelleen tapahtumien ja koulustoitinnan järjestämistä. Jaos pyrkii aktivoimaan jäseniään kansalliseen ja kansainväliseen

näkyvyyteen ja vaikuttamiseen muun muassa kausittain järjestettävien tilaisuuksin. Jaoksen vuosikokous järjestetään maaliskuussa 2022. Vuosikokouksen yhteydessä jaos järjestää myös tilaisuuden. Jaos pyrkii järjestämään vuoden aikana vähintään yhden keskustelutilaisuuden.

Jaos painottaa edelleen jäsenhankintaa. Tavoitteena on tehdä SARV:ta tunnetuksi kotimaisena ammattikriitikoiden yhteenliittymänä ja AICA:aa kuvataidearvostelijoiden kansainvälisenä liittona. Jaos on yhteydessä jäsenistönsä SARV:n sähköpostilistan välityksellä.

Jaos hoitaa jäseniensä yhteyksiä kansainväliseen kuvataidearvostelijain liittoon AICA:n (Association Internationale des Critiques d'Art). AICA:n toiminnassa jaoksesta käytetään nimitystä AICA Finland (<https://aicainternational.news/aica-finland>). Jaoksen edustaja on yleensä osallistunut AICA:n vuosikongressiin. Käytäntöä pyritään jatkamaan mahdollisuuksien mukaan. Marja-Terttu Kivirinta on kuulunut AICA:n varapuheenjohtajistoon ja on ollut syksystä 2015 lähtien AICA:n jäsenyys- ja vaalikomitean puheenjohtaja. AICA:sta ja muusta toiminnasta löytyy tietoa jaoksen omalta internetsivulta suomeksi ja englanniksi.

Jaoksen hallitus ehdottaa hakemusten perusteella kerran tai kahdesti kalenterivuositain uusia suomalaisjäseniä AICA:n jäsenvaliokunnalle.

12.4 Musiikkijaos

Jaoksen toimivaltaa käyttää joka toinen vuosi pidettävässä vuosikokouksessa valittu hallitus, jossa on puheenjohtaja sekä enintään kuusi jäsentä. Jaoshallituksen toimikausi on kaksi kalenterivuotta.

Musiikkijaos tiivistää yhteistyötä musiikin kentän eri toimijoiden kanssa pyrkien aktivoimaan musiikkikriitikoita osallistumaan SARV:n ja muiden tahojen järjestämään toimintaan ja tapahtumiin. Jaos esittää alansa ehdokkaita Kriitikon Kannus -lautakuntaan ja tekee ehdotuksia musiikin edustajista liiton hallitukseen sekä palkinto- ym. toimikuntiin ja seminaareihin.

SARV:n kansainvälinen toiminta ja yhteydet ovat myös musiikkikriitikoille tärkeitä. Jaos aktivoi niitä liiton tavoitteiden mukaisesti. Jaoksen suunnitelmissa on edelleenkin kutsua tanskalainen musiikkikriitikko vastavierailulle Suomeen Kööpenhaminan opintomatalla 2018 solmittujen kontaktien pohjalta. Koronarajoitusten vuoksi tapaaminen on siirtynyt.

Kevätkaudella musiikkijaos järjestää pienimuotoisen konsertin ja musiikkikritiikkiä liippavan paneelikeskustelun kirjallisten äänilevyjen tiimoilta. Tilaisuudessa esiintyy kirjailija Hannu Salama ja Vapaat Radikaalit. Kirjallisuusjaosta pyydetään mukaan tapahtumaan.

Jaos järjestää keskustelutilaisuuden Helsinki puhuu -keskustelutapahtuman yhteydessä Espan lavalla kesäkaudella 2022.

Jaos tekee Tampereelle suuntautuvan kulttuurimatkan elokuussa 2022. Tarkoituksena on tutustua Tampereen vireään musiikkielämään ja osallistua Majaoja-säätiön järjestämään Vanhan kaupungin musiikkijuhlaan.

Jaos järjestää Tampereen Kirjafestarilla joulukuussa 2022 musiikkikirjoja käsittelevän keskustelutilaisuuden. Syksyllä 2022 musiikkijaos järjestää koronarajoitusten salliessa enimmäkseen omakustanteisen musiikki- ja kulttuurimatkan Tukholmaan tai vaihtoehtoisesti johonkin muuhun Pohjoismaiden pääkaupunkiin. Tilaisuuksien järjestämisen tueksi haetaan eri tahoilta apurahoja ja tiedustellaan muun alan järjestöjen halukkuutta yhteistyöhön.

Musiikkijaos pitää tärkeänä yhteistyötä muiden SARV:n jaosten kanssa. Jaos ehdottaa yhteistapaamista muiden jaosten ja SARV:n puheenjohtajan sekä toiminnanjohtajan kanssa. Kokouksessa koordinoitaisiin jaosten tapahtumien suunnittelua ja mahdollista muutakin yhteistyötä. Mahdollisten koronarajoitusten vuoksi tapahtumat voidaan toteuttaa myös verkossa. Jaos asettaa ehdokkaansa Kriitikon kannukset lautakuntaan ja liiton hallitukseen.

Jaos edistää musiikkikriitikoiden jäsenhankintaa liittoon. Tavoitteena on tehdä SARV:ta tunnetuksi musiikkikriitikoiden ja -toimittajien järjestönä ja edunvalvojana. Jaos osallistuu ja ottaa tarvittaessa kantaa musiikki- ja kulttuuripoliittiseen keskusteluun.

12.5 Tanssi- ja teatterijaos

Tanssi- ja teatterijaos pyrkii palaamaan normaaliin aktiivisuuteen kahden pandemiavuoden jälkeen.

Jaoksen toimivaltaa käyttää jaoksen vuosikokouksessa valittava hallitus, jossa on puheenjohtaja sekä vähintään kolme ja enintään viisi muuta jäsentä.

Jaos tutustuu uuteen Tanssin taloon Helsingissä sen avautuessa helmikuussa. Suunnitelmissa on tutustuminen Teatteri Vanhaan Jukoon Lahdessa ja sen taiteelliseen johtajaan Esa-Matti Smolanderiin. Ruotsin Västeråsissa järjestetään vuodella siirtynyt teatterialan tapahtuma Scenkonstbiennalen, jaoksen on tarkoitus osallistua tapahtumaan. Yhteistyössä ruotsalaisten teatterikriitikoiden kanssa järjestetään vuodella siirtynyt tilaisuus Teatterikesässä Tampereella. Jaos suunnittelee teatterimatkaa Viroon Rakvereen Balto Scandal -tapahtumaan. Loppuvuoden tapahtumat, joihin jaos useana vuonna on osallistunut, ovat Baltic Circle ja Liikkeellä Marraskuussa. Myös New Performance Festival Turussa on mahdollinen yhteistyökumppani.

Jaos toimii tanssi- ja teatterikriitikoiden kansainvälisen teatteriarvostelijain liiton AICT/IATC:n (Association Internationale des Critiques de Théâtre/International Association of Theatre Critics) Suomen jaoksena. Jaoksen hallitus nimeää jaoksen edustajan AICT/IATC:n vuosikokoukseen, joka järjestetään joka toinen vuosi.

12.6 Turun osasto

Turun osasto toimii SARVin alueellisena jaoksena, jonka jäsenistöön kuuluvat kaikki Varsinais-Suomessa toimivat SARVin jäsenet.

Turun osaston jakaa 44. kerran Kritiikin punnukset ansioituneille varsinaissuomalaisille taiteilijoille syksyllä 2022 Turun kirjamesujen yhteydessä. Kilon punnus myönnetään pitkäaikaisesta, valtakunnallisestikin merkittävästä kulttuurityöstä. Puolen kilon punnuksen kriteerinä on merkittävä kulttuuriteko, läpimurto tai debyytti.

SARVin hallituksen esitys 1.11.2021

Syyskokous 20.11.2021